

Tribuna Nouă

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr. 18. Tipografia „Aradul“
se primesc după tarif la Administratia statului și la toate agentiile de publicitate.

Abonamente:
Pe un an . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Problema desarmării generale

Arad, 17 Sept.

Intr'una din ultimele sesiuni ale actualei sesiuni a Ligei Națiunilor, contele Albert Apponyi, delegatul Ungariei, a cerut în numele guvernului maghiar, nici mai mult nici mai puțin decât desarmarea generală a popoarelor.

Mulți dintre delegații dela Geneva, cari nu cunosc adevăratele intenții ale cercurilor diriguitoare maghiare, vor fi primit poate delarațiile bătrânului conte ca pornite dintr'o sinceră și adâncă dorință de pace.

Reprezentanții de acolo ai statelor succesorale însă, au primit cu aceeași rezervă și nelăcredere propozițiile patetice ale delegatului Ungariei.

Este interesant cum vorbesc la ei această reprezentanții unor state învinse și cum vorbesc ei când își reprezintă patriile la vreo conferință internațională sau în obișnuitele călătorii destul de dese prin capitalele europene.

Mai zilele trecute, ministrul de război al Bulgariei, generalul Vazoff, ținea la un congres al ofițerilor de rezervă bulgari, un discurs înfărcat îndemnându-i pe ofițeri să fie gata pentru ceasul mare în care Bulgaria îi va chema la „lupta supremă pentru înfăptuirea idealului ei național“. Poate chiar în acea vreme la Geneva, alt general, dl Kalfop, vorbea în numele Bulgariei dorind de pace și de bunăînțelegere cu popoarele vecine și cu toată lumea.

Intre aceste două atitudini oscilează și felul de a face politică al Ungariei de astăzi. Rolurile sunt împărțite după împrejurări și locuri. Contele Apponyi vorbește la Geneva în numele unei Ungarii... pacifice, cu toate că o știe și, poate, o dorește altcum, adică așa cum este aievea. Nu-i vom aduce faimosului conte acuzația că e orb sau surd, încât să nu vadă și să nu audă despre pregătirile militare actuale ale patriei sale, redusă la justele-i granițe.

Dacă într'adevăr Ungaria dorește sincer pacea, de ce calcă mereu condițiile tratatului de pace care îi interzice serviciul militar obligator?... De ce se pregătește de război?... De ce în școli și pretutindeni propagă, cu o ură fără samăn, spiritul de revanșă?... De ce? Se teme de cineva?... O spunem, cu toată hotărârea: Nu!!

Scuzele pe cari le invocă cu înarmările vecinilor sunt ridicole. România, Jugoslavia și Cehoslovacia și-au încheiat definitiv războaiele teritoriale cu Ungaria Sfântului Ștefan. Dacă aceste trei state, cari formează Mica Antantă, s'au legat între ele prin tratate militare, au făcut-o doar în interesul apărării propriilor lor granițe. Mica Antantă a luat ființă tocmai pentru a garanta pacea în această parte a Europei.

Dacă Ungaria ar fi sinceră și ar dori într'adevăr desarmarea generală, cum a declarat contele Albert Apponyi la Geneva, ar desarma cea dintâi, fiind ea țara cea mai puțin amenințată din întreaga Europă. Dovezile ei de bunăcredință ar accelera, poate cu un ceas mai de vreme, pacificarea Europei flămânde de pace. Până atunci vom continua să primim declarațiile pe cari le fac conții și baronii Ungariei de astăzi,

ca pe niște simple jocuri oratorice, menite să incurce lumea de bunăcredință.

Dealtcum, în cercurile serioase, declarațiile contelui Apponyi au fost primite așa cum trebuia.

Di Koschutsky, ministrul republicii cehoslovace la Paris, a declarat reprezentantului maghiar al ziarului „Pesti Naplo“, relativ la discursul contelui Apponyi, următoarele:

„Noi nu vom răspunde la acest discurs, deoarece ni-se pare de prisos să stăm de vorbă cu acest om, încă odios din timpul lui 1907, când a procedat așa cum se știe cu minoritățile de atunci, în țara ungurească.

„Apponyi nu e omul chemat să vorbească despre protecția minorităților. De altfel, aceste chestii îi puse de el în discuție sunt regulate prin tratatele de pace și Liga nici nu va încerca să le schimbe“.

Suverana la Sinala

M. S. Regina care a fost la Constanța, unde a condus pe A. S. R. Principele Nicolae, care s'a imbarcat pe un vas de război spre a se duce în străinătate, a sosit în Capitală cu un tren special ieri dim. la orele 5.55, deșinzând direct în halta Cotroceni.

După amiază la orele 3. Suverana a părăsit Capitala, plecând cu un tren special din halta Cotroceni la Sinala.

A. S. R. Principele Carol primit cu entuziasm în Cehoslovacia

Praga 16. — A. S. R. Principele Carol a sosit la ora 11 la Topolcanki fiind salutat la gară de dl Ioan Masaryk. A. S. R. a luat reședința la castel, dejunând la președintele Masaryk. Principele Carol a făcut în cursul zilei o vânătoare. Azi pleacă la Bratislava. Presa urmărește călătoria Principei României cu o vie simpatie publicând portretul și notele biografice, relevând totdeodată interesul ce-i poartă în domeniul militar, civilizator și sportiv grație temperamentului său democratic. Presa arată deosebită activitatea A. S. R. Principele Carol pe terenul educației populare.

Di ministru Al. Constantinescu în Polonia

VARȘOVIA. — Eri dimineață a sosit la Varșovia dl Alexandru Constantinescu, ministrul român de agricultură, fiind primit la gară de către ministrul de agricultură polon, de membrii legățiunii române, de înalții funcționari al Ministerului de Externe. Dl Constantinescu va fi două zile oaspetele ministrului de agricultură polonez.

VARȘOVIA. — D. ministru Constantinescu a luat parte la un dejun oferit în onoarea sa de către ministrul României la Varșovia, d. Iacovaci. A participat ministrul polonez de agricultură, vice-ministrul, directorul protocolului diplomatic. Apoi d. Constantinescu a fost primit în audiență de d. Grabski, președintele consiliului.

Noul ministru al Austriei și-a remis scrisorile de acreditare

Noul ministru al Austriei în România și a prezentat eri, la Sinala, cu ceremonialul obișnuit, scrisorile de acreditare Suveranului.

Succesorul baronului Kuoblock a fost reținut de Rege împreună cu personalul superior al Legăției la dejun.

O Regină între Poeți

Arad, 17 Sept.

Am înregistrat mai de mult în ziarul nostru știrea că vechea și tradiționala societate a barilor celți a solicitat prezența Reginei Maria a României printre membrii acestei instituții culturale și literare. M. S. Regina Maria a răspuns afirmativ solicitării și zilele trecute Suverana noastră a fost primită oficial printre membrii asociației.

Ziarul „Messaggero“ din Roma relatează astfel desfășurarea ceremoniei: Aduarea pentru alegerea capului bard în țara galilor (Wales) în Anglia.

Douăsprezece mii de persoane au asistat la introducerea Reginei României ca Bard „Gorsed“, la premărirea triumfului Bardului birutor la concursul pentru 1925.

Regina Maria este a doua regină a României care a fost admisă între „Gorsed“. Prima a fost regina decedată, Carmen-Silva, care a fost introdusă cu ocazia „Eisteddford“-ului din Gauger la 1890.

Regina Maria și-a ales ca nume de Bard „Maria Gwalia“, ceceas însemnă Maria de Gwalia (Wales).

O ședință s'a ținut, în pavilion, pentru stabilirea ordinii ceremoniei.

Regina, îmbrăcată în alb, cu un cordon de perle pe spate, a fost primită foarte cordial de Marea Adunare.

Arhiducele Edfield, îmbrăcat cu un epitrafir alb brodat și cu gulerul, de aur, ținând în mână o mănușă de foi de stejar și înconjurat de grupuri de Barzi aleși, stetea pe o platformă în așteptarea Augustei vizitatoare.

După ce l-a spus un bun sosit, l-a înclinat brațul cu o panglică verde, ceceas este nota distinctivă a introducerii între „Gorsed“.

Exprimându-se întâi în limba galică, apoi în englezește arhiducele a arătat în numele „Gorsed“-ilor și a tuturor celor de față la Adunare, plăcerea de a primi în corporațiunea lor pe Majestatea Sa, cu noul său nume și-a adăugat:

„Mi permit să exprim speranța că această sărbătoare de poezie și de cântec, unde sunt reprezentate toate popoarele dela orient la Occident va rămâne mereu o legătură pentru cea mai mare asociațiune a neamurilor care vede răsăritul soarelui păcii universale.“

După discursul arhiduceului, doamna Margareta Lloyd George a oferit Reginei Maria, mantasa verde, cu care aceasta s'a îmbrăcat.

Regina a luat apoi loc într'un scaun rezervat Barilor.

Încetând exclamațiunile celor prezenți, Regina Maria s'a prezentat la tribună spre a mulțumi pentru onoarea ce l'a făcut, asigurând că dăna sa purta sau numele de Maria Gwalia, cum decedata sa mătușă iubită a știut să onoreze numele de Carmen-Silva, ce și-a ales.

În discursul său și-a exprimat toată admirațiunea pentru micul popor gal care în răstimpul veacurilor a știut să conserve intactă limba sa

și independența sa și și-a încheiat discursul cu câteva cuvinte de mulțumire, în limba galică, ceceas a entuziasmat pe cei prezenți, care au aplaudat-o frenetic.

Două solemnități la Iași

În ziua de 11 Octombrie va avea loc la Iași, în prezența M. M. L. L. Regele și Regina și a A. S. Regle Principele Carol, solemnitatea inaugurării Palatului de justiție, construit de dl arhitect Berindei.

În aceeași zi va avea loc și comemorarea de către biserica ortodoxă a 16 veacuri a Sinodului dela Nicaea.

Eri a avut loc la Iași o întrunire prezidată de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al

Moldovei, la care au participat dl G. G. Mărzescu, ministrul justiției și toți șefii autorităților ieșene. În această convăntuire s'a stabilit proiectul de program pentru ambele solemnități ce vor avea loc în ziua de 11 Octombrie.

Comemorarea sinodului dela Nicaea se va face printr'un Te Deum oficial de toți membrii Sfântului Sinod, iar ședința festivă a Sinodului va fi ținută în catedrala Mitropolitănească.

Inaugurarea palatului de justiție va avea loc între orele 11—1.

Vor rosti discursuri domni G. G. Mărzescu ministrul justiției, primul președinte al Curții de apel, decanul baroului avocaților și arhitectul Berindei.

Un studiu de mare valoare

— Cartea domnului Mitiță Constantinescu: „L'evolution la propriețe rurale et la Reforme agraire en Roumanie“. — Cultura Națională, București, 1925. —

de Dr. VASILE COTRUȘ profesor la Academia de Drept Oradia-Mare.

Intr'un prim articol dintr'un număr trecut al acestui ziar, vorbind despre propaganda românească în străinătate spunem, că cel mai bun și eficace mijloc de a ne face cunoscuți și apreciați în țările străine este însăși propaganda ce o facem în interiorul țării, la noi acasă, prin munca noastră de toate zilele, dusă la îndeplinire în așa chip, încât în interior pe urma acestei munci bunăstarea noastră să înflorească, cultura și civilizația noastră să progreseze, iar paralel cu aceasta să ne crească în afară buna reputațiune și prestigiul de care avem nevoie întotdeauna, dar acum mai mult ca oricând, date fiind noile împrejurări în care trăiește România de după război și mai ales situațiunea importantă ce și-a creat în noua constelațiune politică europeană.

România are și poate va avea încă de suportat campaniile aceluora, cari din ură și răutate, sub povara neplăcutelor consecințe, pentru ei, ale rezultatelor războiului, caută în orice chip și prin orice mijloace să ne batjocorească și discrediteze în fața marilor națiuni, de care ne leagă interese comune, acelea care sunt ale păcii și solidarității europene. În timpul din urmă am avut ocaziunea de a combate chiar, și a înfrunța triumfător dintr'un quasi război pe care l'au pornit în contra noastră la „Liga Națiunilor“ coloniștii maghiari, pentru reforma agrară această uriașă operă de dreptate socială, care face cinste României și generației actuale, care trăiește în ea.

În stări împrejurări, aparițiunea cărții monumentale a dlui Mitiță Constantinescu, secretar general al comitetului agrar din România, intitulată „L'evolution dela propriețe rurale et la Reforme agraire en Roumanie“, poate fi considerată cu deplin temei, ca cel mai prețios act de propagandă națională în străinătate la cursul anului 1925, căci pe lângă marea ei valoare știin-

țifică, această carte aduce astăzi României cel mai mare folos, arătând străinătății pe lângă evoluțiunea istorică a acestei fundamentale instituții juridice și sociale, care este proprietatea rurală română și însemnătatea fără margini a reformei agrare, care a chemat de-odată la coarnele plugului, atâtea mii și sute de mii de muncitori, fără deosebire de origină etnică, de-opotrivă pe român ca și pe ucrain, rus, sas etc.

Fără îndoială că harnica editură, care este „Cultura națională“ a ținut seamă de această mare și fundamentală calitate a acestei opere și ca un omagiu adus autorului, care este un reputat economist român și un harnic și valoros funcționar superior de stat, a dat publicității această prețioasă lucrare, în ciclul cărților economice ale editurii.

În cele 465 de pagini, scrise într'o elegantă limbă franceză, plină peste tot locul de frumoase fraze poetice, autorul tratează cu un lux de amănunte și cu un aparat de documentare extraordinar de erudit, întreaga evoluție a proprietății rurale la românii de pretutindeni (deci și la cei din Transilvania; prin urmare cartea ne interesează în foarte mare măsură și pe noi ardelenii), din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre.

Astfel, în capitolele care formează Cartea I se tratează pe larg, cu documente și fapte istorice, întreaga structură a proprietății rurale române în timpul feudalității agrare care a existat și la noi, ca în țările apusene, așa numita instituție a domeniului emineat („dominium eminens“) al proprietarului, în opoziție cu domeniul util al posesorului, muncitor de pământ. În toată această perioadă se stadiiază starea țărânului, cu toate aspectele vieții sale, precum și condițiunea juridică a aceluia față de pământ și față de proprietar. Alături de studiul proprietății se face totodată și studiul con-

FOILETON

Scrisoare

V.

Te aștept în chillora-mi: triată, umedă, pustie
Cu aceleași învechite poze prinse prin unghere
Cu același flori, —
Cu același cântec plin de poezie
Dor de viață mi-te cere!

Voiu cercă s-adun în slove pe-aste file 'ngălbenuite
De nolanul vremii scurse între noi ca o povară —

Toată dragostea-mi trecută, toate clipele jertite
— Năzuinți neprihănite. —
Și acel dulos „Adio“ sis în cea din urmă sară...

Vel vedea livada, teif, înfloriți prin Cătătară!..
Vom ceti aceas carte, sub umbrare 'nmire-
[smate,

— Vorbă dulce, negrăită, ochi în ochi și guști
Voiu da tot ce-nul vel cere [ră'ngură
Și-oi nita ce nu-s sitate

Nu mai vino...
Primăvara, cu florul ei de viață
Puteri noui aprinse'n mine
Și mă 'ndeamnă și mă'mbie
Către-o dragoste născută sub alt cer spre-o
... Și de-acea-i scriu eu [le... [altă viață...

Cu aceleași învechite poze prinse unghere
Cu același flori —
Cu același cântec plin de poezie

Dor de viață mi-te cere
Și te-aștept în chillora-mi: triată, umedă,
[pustie!..
CESAR PRUTEANU.

Moștenirea lui Panait

L.

— Dar tu nu mă iubești,
Dar tu nu mă iubești
Nu, nu, cu știu bine tu nu mă iubești!..

Și contractându și fața oribil de spoită
Intr'un zâmbet pe care se așea să-l faci
grațios, cântăreața aruncă în dreapta și în
stânga cu mâna o ploaie de sărutări și dispa-
rău îndărătul perdelelor roase din fundul
scenei.

— Cred și eu nu te o fi iubind, mur-
mură un tânăr dela o masă din fundul gră-
dinei. Și adresându-se altuia de alături: Ai,
ce zici, Iorgule? Ce stai așa gânditor?
Iorgu nu răspunde.

Decum intrase pe scenă cântăreața, el ră-
măsese cu ochii fixați asupra acelei ruine de
femei, ca asupra unui obiect ce-ți ream-
pintește ceva depărtat și confuz, o întâmp-
nare ce te-a impresionat penibil odinioară,
dar la care de mult nu te-ai mai gândit și
amintirea străbate cu greu.

Și deodată, ca la o scânteie ce i-ar fi
scăpărat fără veste în creier, i se lumina

în minte o scenă ce-i sguoșise copilăria:
unchiul său Panait stând terçoște pe o
sofa, încunajat de rude și doctori, răzând
prosteste și vorbind într'ajure, — iar în
odăia de alături mama lui, sora lui Panait,
țipând disperată și blestemând pe o tânără
fată, care cu o legătură subsoară se strecura
sfioasă spre scara din dos.

Fata era Anica, o copilă găsită pe stradă
și crescută în casa lui Panait, care, vă-
duv și fără copii cum era, zicea că are de
gând s'o ia de suflet. Firește că sora lui
Panait, mama lui Iorgu, nu putea s'o suferă
din această pricină.

De când își aducea aminte Iorgu de
dâna, Anica se făcuse mare și mai ales
foarte dezvoltată pentru vârsta ei, pe când
ei abia avea nouă ani. Erau însă prieteni
buni. Anica îl lua adesea la plimbare cu ea,
și el, mândru de această prietenie, n'ar fi
scos pentru toată lumea nici o vorbă a-
casă despre tinerii cu cari Anica se lufă-
nia pe la Cismegiu, ori despre scrierile
pe cari îi le aducea într'ascensă jupâneasa
Paraschiva. Numai când Anica pleca la plim-
bare fără el, numai cu jupâneasa, Iorgu era
măhnit. Dar nu zicea nimic, căci știa că
Anica iar avea să-i aducă bomboane și pră-
jituri.

Cum de se isprăviseră toate asta cu acea
catastrofă de care-și reamintea acum,
nu putuse să și explice lămurit niciodată.
Mamă s, tată-său, vorbeau șoptind când era
el de față, și puținele cuvinte ce putea
prinde cu urechile n'aveau atunci nici un în-
țeles pentru el.
Mai târziu însă, își reamintea mai lămurit

MINISTERUL JUSTITIEI

Comisiunea de naturalizari.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române...

Domnule Președinte,

Subsemnatul Alexandru Dani, de profesie siuener comerciant, domiciliat în Arad...

1. Actul notarial prin care renunț la cetățenia străină optând pentru cea Română.

2. Certificatul No. 5672, eliberat de parchetul Tribunalului Arad.

3. Certificatul No. 2165, eliberat de Prefectura Poliției Arad.

4. Copie depe certificatul de căsătorie.

Sperând într-o rezolvire favorabilă, primiți Vă rog Domnule Președinte asigurarea deosebitului respect ce vă păstrez.

Arad, la 20 Mai 1925. (1777) (ss) DANI ALEXANDRU.

MINISTERUL JUSTITIEI

Comisiunea de naturalizari.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române...

Domnule Președinte,

Subsemnatul Dani Emeric, de profesie bucătar, domiciliat în Arad...

1. Act notarial prin care dovedesc că am renunțat la orice protecție străină...

2. Certificatul No. 2166, eliberat de parchetul Tribunalului Arad.

3. Certificatul No. 5071, eliberat de Prefectura Poliției Arad.

4. Copie depe extractul de căsătorie.

Primiți Vă rog Domnule Președinte asigurarea deosebitului respect ce vă păstrez.

Arad, la 20 Mai 1925. (1776) (ss) DANI EMERIC.

Dela primăria comunală Șiria.

No. 942/2/1925. (1778)

Publicațiune de licitație.

Deoarece la licitațiunea publicată pe ziua de 15 nu s'a înaintat nici un ofert, Primăria Șiria publică din nou licitație pe ziua de 30 Septembrie 1925...

La licitație se poate concura cu oferte închise și sigilate.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarului I. comunal, sub durată orolor oficioase.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72-80 din legea contabilității publice.

Șiria, la 16 August 1925

PRIMARIA.

Avizi

Avizez on. Public că Firma de croitorie WEISZ și HIRSCHMANN fosta Gianotti, Dl Hirschmann a depășit în mod prietenos...

STEFAN WEISZ

Arad, Str. Eminescu No. 15.

Rog on. clientelă să binevoiască a mă onora și pe viitor cu comenziile lor.

Cu stimă: Ștefan Weisz, croitor pt. domni.

Domnilor!

Dacă voți a vă comanda haine, pardisiuri, paltoane, paltoane de piele și iubiți croirea elegantă, lucrarea solidă, economice...

Eugen Madarász croitorie pt. domni

Arad, Str. B. Gracianu (f. Perényi-u.) No. 5.

Francisc Hagyák, lăcătuș Arad, Str. Mărășești, Pregătește în soiu acest de meserie ori și ce fel de comenzi ș. a.: poști decorate, rolouri, garduri din fier pt. morminte...

Mica publicitate

Schimb de locuință. Doresc să mi schimb de urgență locuința de 5 camere parchetate, confort modern...

Doamnă română primește elev de liceu cu toată întreținerea. A-se adresa Str. Nicu Filipescu No. 29. (1766)

2 băieți de școală se primesc la o familie română din apropierea liceului. Informații în Strada Bucur Nr. 19, la Inspectorul casei.

CONTRA BĂTĂTURI folosiți

ANAGALLIN

preparat de FARMACIA TIBERIU RENYI

vis-a-vis de casa Județului. (1419)

Haine bărbătești pentru tineri și băieți, paltoane scurte blănuite și paltoane de piele asortiment bogat. Atelier separat după măsură...

SZANTÓ și KOMLÓS

în edificiul teatrului orașanesc colțul Piața Avram Iancu

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like Haine de băieți din lână, Pantaloni de modă bărbătești, etc.

M. Braun

croitor de haine civile și uniformă, Arad, Str. Brătianu (fost Weitzer J-uca) No. 4, în Palatul Minorit. - Pimește ori și ce fel de comenzi în ce privește pregătirea hainelor civile și hainelor uniforme...

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 4000...

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 420 capital...

Publicațiune.

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

Composesoratul de pădure Covăsinț (jud. Arad, plasa Șiria), vinde dreptul de vânat de pe teritoriul urbanial...

dițiunii sociale a țaranului român, atât în epoca feudalității agrare, cu un regim de libertate personală restrânsă, dacă nu chiar iluzorie...

Dupăce, într-o a doua carte, se studiază starea juridică a proprietății agrare la români din Transilvania...

Expoziție de câini de vânătoare și concursuri, trofee vânătoarești, forestieră și tir de porumbei în Arad

sub Înaltul Patronaj al A. S. R. Principelui Moștenitor CAROL, se va ține între 3-5 Octombrie 1925 sub protecțiunea Domnilor:

A. Văitoianu, Ministrul Comunicațiilor; Al. Constantinescu, Ministrul Agriculturii și Domeniilor; A. Mocsonyi, Maestrul de Vânătoare al Curții Regale...

Comisiunea de protecțiune: Domnii: dr. Ioan Robu primarul orașului Arad; General R. S. ă isoreanu, comandantul I Div. de Cavalerie; General Gh. Manu, comandantul a III Div. de Cav.; N. Săulescu, director general al vânătoarei...

Domnii președinți și membrii ai secțiunilor expoziției: Dr. V. Graur, medic, președintele secțiunii câinilor de vânătoare și rasă; A. Kovach, consilier, președintele secției foxteriere...

A. Ban, inspector de poliție, Colonel Xenophon Roman, președ. de onoare a Soc. regnic. Cluj, T. Chistea, director zootehnic, preș. Soc. regnic. F. Korci, publicist, I. Rădulescu, preș. executiv a Soc. regnic. Cluj, I. Duschek, agronom, A. Gavalak, proprietar, B. Eotvos, proprietar, A. Heschheimer, fabr., I. Soos, ș.f.-medic veterinar, dr. I. Bogdan, dr. C. Ionescu, I. Popoviciu, medic veterinar...

I. Ardelean, secr. com. A. Balogh, secr. com. Lt. Colonel A. Babescu, Dr. M. Birkenheuer, medic B-ron Radu Belu, propr. T. Ciactan, prof., direct., Soc. regnic. Cluj, I. Kallai, publicist., dr. R. Locs juu., avocat, dr. P. Orozda, notar public, I. Iosefovici, dr. I. Vlăscanu, dr. R. Ionescu, N. Micloși.

unele din aceste vorbe: că ar fi vrut s'o ia bătrânul, că ar fi fost la mijloc niște băuturi vrăjite, dar că de altfel de mai multă vreme Panait numai era în toate mințile lui...

— Ei, da/cum te-a simbat!... Și fără nici o tranziție, adăogă repede: — Mai trăiește mama d tale? — Nu, a murit, de ce mă întreb? — Vezi că eu n'am mai fost prin Brașov de atunci... Am fost la Galați, la Craiova... De de mult a murit? — Și de cinci ani. — Și jupăneasa Paraschiva? — Nu mai știu nimic de dărsa. — O fi murit și ea... Dumnezeu să le lerte, — că eu le-am iertat. — Ce vrei să zici? — M'ai întreb... de ce s'a întâmplat atunci. Erai un copil, n'aveai de unde să știi... Ei ce? S'a întâmplat așa cum a vrut mama d tale... Ați moștenit pe Panait... — Nu te înțeleg... Vorbește mai lămurit. — Ce, adică credeai că voiam să l moștenesc eu? Ce știam eu de asta p'atunci? Da'mama d tale nu voia să m'i la Panait de suflet și de aia a pus toate la cale cu jupăneasa... Ei ce? A întora șuruburile așa de m'a aruncat în brațele lui, i-am fost amantă și lui și altora; ații, mai tineri, dar el bătrân, de, s'a smțit de tot... Și n'a mai fost primejdie să mă mai ia de suflet pe urmă...

— Iorgu!

Mă cunoști dar, urmă tânărul mai liniștit. Acum vei înțelege și pentru ce am ținut eu

atâta stăruință să-mi dai această întâlnire... Vreau să aflu dela tine tot, tot, înțelegi, — ce s'a întâmplat atunci... Vo biad, Iorgu se uita în pământ. Nu mai puțin jenată, femeia logădu, zămbind în si:

— Ei, da/cum te-a simbat!... Și fără nici o tranziție, adăogă repede: — Mai trăiește mama d tale? — Nu, a murit, de ce mă întreb? — Vezi că eu n'am mai fost prin Brașov de atunci... Am fost la Galați, la Craiova... De de mult a murit? — Și de cinci ani. — Și jupăneasa Paraschiva? — Nu mai știu nimic de dărsa. — O fi murit și ea... Dumnezeu să le lerte, — că eu le-am iertat. — Ce vrei să zici? — M'ai întreb... de ce s'a întâmplat atunci. Erai un copil, n'aveai de unde să știi... Ei ce? S'a întâmplat așa cum a vrut mama d tale... Ați moștenit pe Panait... — Nu te înțeleg... Vorbește mai lămurit. — Ce, adică credeai că voiam să l moștenesc eu? Ce știam eu de asta p'atunci? Da'mama d tale nu voia să m'i la Panait de suflet și de aia a pus toate la cale cu jupăneasa... Ei ce? A întora șuruburile așa de m'a aruncat în brațele lui, i-am fost amantă și lui și altora; ații, mai tineri, dar el bătrân, de, s'a smțit de tot... Și n'a mai fost primejdie să mă mai ia de suflet pe urmă...

— Iorgu!

Mă cunoști dar, urmă tânărul mai liniștit. Acum vei înțelege și pentru ce am ținut eu

iveală, măcar în mod cât de palid și de slab, cuprinsul și valoarea unei atire cărți. Totuș dându-ne seama de importanța ei colosală pentru știința românească, dar mai ales pentru apărarea intereselor statului român în fața străinătății, am considerat ca o elementară datorie de a semnala această operă publicului ardelean, pentru care, sperăm, că autorul va pregăti și o ed ție în limba românească. Noi nu putem decât să fim mulțumitori domnului Mitiță Constantinescu, care a știut să și folosească din prisosul de timp al greii sale însărcinări de secretar general al comitetului agrar spre a da la iveală o astfel de operă, care face fală autorului ei, în timp ce științei românești îi aduce imense servicii, iar statului și neamului românesc îi ridică prestigiul în ochii străinătății, căci dupăcum încheie autorul în prefața cărții sale, unul din rezultatele acesteia va fi și acela de a face „să se recunoască încă odată puternica personalitate etnică și politică a națiunii române, așezată la porțile Orientului și ale bolșevismului, ca democrație de ordine europeană și de civilizație sinceră”.

Ungaria contra pactului regional

Budpesta, 15. — Ziarele publice textul complet al decretului contelui Apponyi...

Din acest text reiese că contele Apponyi s'a ridicat contra planului unui pact regional declarând că problema siguranței nu poate fi rezolvată printr-un asemenea pact...

O pildă clasică de pact regional este după contele Apponyi Mica Antantă care nu se sinchisește de Liga Națiunilor și este hotărâtă ca fără nici un arbitru să facă război și pentru cel mai însemnat incident.

Gvernul ungar e gata să încheie un pact de siguranță care îmbrățișează întregul continent dar nu poate accepta un pact regional.

O conferință economică internațională

GENEVA. — Dl Loucheur a prezentat Societății Națiunilor o rezoluție tinzând la prepararea unei conferințe economice internaționale în interesul menținerii păcii.

Vorbele de o naivitate atât de crudă

fără pudoare ale acestei femei de stradă se înfigeau ca niște cuie în inimă, și din inimă îl săgețau la creier, cât se credea a proape de nebunie. O femeie pierdută ata la fața lui ca un judecător!

O, nu, ea nu se gândea la asta. Viștea pe care o dusesse o abrutzase cu totul. Și văzându-l atât de abătut, căuță să-i pună mâna pe umăr: — Ei lasă, să nu mai vorbim de asta. — Dă-mi, dacă vrei, un sutur... — O sută? nu, moștenirea lui Panait am să îți-o dau... Să știi, e a ta!

— Și cu un om care se grăbește să scape dintr'o atmosferă unde se simte înecându-se, Iorgu se repezi pe ușă afară.

III

— Să te crucesti, nu alt-ceva, ai auzit Iorgu amoretzat de baceaua aia! Da'ce am rezat? Nebun, nu alt-ceva! Auzi ce s'a spus: că s'și dăruiască toată averea, casa, moșia, tot, baceului! Noroc că au intervenit rudele, l'au pus sub epitropie și l-au trimis la plimbare peste graniță, să se măricorească la cap! Ceva ne mai pomenim moșner!

— Adevărat! Ce dracu'o fi găsit la ea la ascult-o! Să fugi mâncând pământul!

— Dar tu nu mă iubești, Dar tu nu mă iubești. Nu, nu, eu știu bine că tu nu mă iubești!

Iorgu simțea casa învârtindu-se cu dânsul. Mama lui făcuse asta!

Pelerinajul la Ierusalim

Aducem la cunoștința tuturor că pelerinajul la Ierusalim sub conducerea I. P. S. Sale Nicolae Mitropolitul Ardealului, va avea loc cu siguranță și că plecarea este hotărâtă definitiv pe ziua de Luni 21 Sept. a. c. ora 17 din Constanța. Totuși, cărora s'au anuțat și au achitat taxa vaporului li s'au trimis legitimațiile cu redacere de 75 la sută pe CFR și instrucțiunile necesare. Prin urmare pelerinii vor pleca de acasă astfel, ca pe ziua de Luni, 21 Sept. a. c. ora 14, duci cu cel puțin 3 ore înainte de plecarea vaporului să se găsească în Constanța la vaporul „Impăratul Traian.”

Care crede, că are nevoie pentru mici cum-părături, schimbată în lire engleze sau egiptene. Călătorii își vor lua 2 rânduri de haine subțiri, o pătură, pardesiu și lin-gerie de corp necesară pentru 20 zile cât ține călătoria. Celor ce se vor anunța telegrafic, le vom trimite imediat certifikat de călătorie cu 75 la sută reducere pe CFR dela locul de plecare la Constanța. Cei ce doresc să ia parte să-și scoată pașaport d la Siguranța Generală din București pe baza celor 2 fotog afii și bilet de identitate, pe care-l va viză fiecare la legațiunile: Turcească, Engleză (pentru Palestina) și Egipteană (pentru Cairo și Alexandria.) Pașaportul acesta este neapărat necesar. Condițiile acestui pelerinaj fiind foarte avantajoase este o ocazie rară de a lua parte la această pioasă călătorie, de care e bine să profite toți cei ce doresc să vadă locurile sfinte și Egiptul. Călătoria durează 20 de zile. Consistorul Arhidiecezan, din Sibiu.

Activitatea unui Principe Regal

A. S. R. Principele Nicolae a primit președinția Uniunii Generale a marinarilor români, la care a fost ales în ultima ei adunare generală. A. S. Principele Nicolae, care este ofiter de marină cu gradul de locotenent, se află imbarcat pe marele crușar englez „Frois-ber”, sosit de câteva zile la Constanța și pe care A. S. Regele își face stagiul. O delegație de marinari, șefi de echipaj și ofițeri români din marina comercială în frunte cu d. comandr N. Ionescu, comandantul vaporului „Bureg”, a prezentat A. S. R. Principei Nicolae statutele Uniunii expunând în același timp înaltul scop național ce urmărește.

Noul ministru al Japoniei în România

Duminea 13 Septembrie a. c. Excelența sa viconte Kintomo Mushkoyi-Joshir, noul trimis extraordinar al M. S. Impăratul Japoniei, însoțit de personalul legațiunii, a fost primit în audiență oficială la Castelul Peleş cu ceremonii obișnuite. Excelența Sa viconte Kintomo Mushkoyi-Joshir, a avut onoarea a remis M. S. Regei, în prezența A. S. R. Principei Nicolae și a dlui ministru secretar de stat la departamentul afacerilor străine ad-interim, decorațiile sale de acreditare. După terminarea audienței oficiale noul trimis extraordinar a fost primit în audiență de M. S. Regina și A. S. R. Principea menținătoare și apoi a fost reconduc la ospelul său cu același ceremonial ca la venire.

Statele Unite și venirea dlui Caillaux

Londra 16. — Se telegrafiază agenției „Reuter” din Washington că comisia americană a datorilor a primit cu mare satisfacție știrea sosirii dlui Caillaux în Statele Unite cu depline puteri, în afară de ratificarea parlamentului. Un membru al comisiunii a declarat că nimeni nu se putea îndoi de intențiunea Franței de a ajunge la aranjarea datorilor.

Trei avioane militare italiene în trecere prin țară

Autoritățile noastre militare au fost încunoscinate că trei avioane militare italiene — tip B. R. I. — vor trece zilele acestea prin țară, urmând a se duce la Constantinopol. Aceste avioane vor face două escale: una la București și cealaltă la Iași. S'au luat măsuri ca la aeroportul Râneasa ofițerii aviatori italieni să fie primiți cu toate onorurile.

O părere a dlui Rendis ministrul de externe al Greciei

Geneva, 16. — D. Rendis, ministrul de Externe grec în vizită în țara noastră, a declarat că crede, contrar, părerii contelui Apponyi, în posibilitatea unor acorduri regionale între țările vecine Ungariei.

Descoperirea unei organizații secrete americane în Germania

Berlin, 16. — A produs Mare senzație descoperirea unei organizații secrete, înființată de 3 americani, sosiți decărând în Germania. Organizațiunea era formată pe aceleași baze, ca societatea americană Ku Klux-Klan. Membrii organizațiunii trebuiau să depună jurământ solemn, că vor primi să fie aspru pedepsiți în cazul când vor divulga secretul asociațiunii.

Germania a vărsat în întregime prima anuitate a planului Dawes

PARIS. — Agentul general al plății reparațiilor, d. Gilbert Parker, anunță că Germania a vărsat în întregime prima anuitate a planului Dawes.

Polițști dați în judecată pentru mită

TIMIȘOARA, 15. — În urma cercetărilor făcute în afacerea neregulilor dela prefectura polițșii, d. Virgil Brădescu, primi procuror, a trimis în judecată, pentru că au luat bani dela negustori în vederea lăsarii desch se a prăvăliilor Duminea, pe d. Sabia Andrieacu, inspector polițșienesc, Alexandru Rodc comandantul serg-știlor de oraș și pe comissrii Alexe Virgil și George Perian. A fost scos din cauză d. Aurel Baia secretarul prefecturii polițșii.

Concesiuni în favoarea soc. „Electrică” (Sibiu)

Eri s'a intrunit la ministerul de Industrie și comerț. consiliul superior al Energiei. S'a luat în dis-utiere cererea societății „Electrică” din Sibiu pentru a i se concesiona construirea unei uzine la Mediaș în care se va utiliza gazul metan. D'asemenea s'a mai concesionat acestei societăți construirea unei rețele electrice de 60.000 de volți, între Mediaș și Sibiu.

Schimbarea mersului trenurilor la Călea Ferată Electrică Arad Podgoria

Trenurile de persoane a Căii Ferate Electrice Arad Podgoria cu începere dela 20 Septembrie vor circula în modul următor: Plecarea din Arad: 5:10, 8:00, 11:30, 14:40 și 18 ore. Plecarea din Păncota: 5:00, 7:58, 11:22, 14:32 și 17:52 ore. Plecarea din Radna: 5:20, 8:16, 11:44, 14:54 și 18:14 ore.

Târgul de toamnă dela Viena

Viena, 15. — Târgul de toamnă din 1925 a înregistrat în genere un succes destul de favorabil. Nici un târg din Viena nu a fost atât de vizitat de străinătate, ce acesta. Afliuența expozanților e foarte vie; mulți cari au voit să obțină locuri au fost refuzați. Foarte favorabil se prezintă secțiunea mărfurilor de galanterie confecționate din piele, ale cărei produse au fost vândute aproape în lumea întreagă. Mult succes a avut și branșa jucăriilor, mărfurile de aur și argint, confecțiunile de dame și mașinile agricole.

Ce se petrece în Maroc

Neputând reproduce zilnic pentru cititorii noștri marele număr de telegrame, cari, de altfel deseori se contrazic, asupra războiului din Maroc, redăm aci, după sursele cele mai sigure, și în linia generală, situația în momentul de față: Dacă ar fi să credem unele știri din surse serioase, forțele franceze cari operează în Maroc sunt de 200.000 oameni, iar forțele spaniole de 150.000 oameni, între aceste forțe trebuie cuprinse și trupele auxiliare scrifiene franceze și contingentele ce le dau triburile încă credincioase spaniolilor. După estimățiunile generalului Primo de Rivera numai pe frontul spaniol Abd-el-Krim dispune de 60.000 puști și o sută de tunuri. Trebuie considerat că tot atâtea forțe operează și pe frontul francez. În total Abd-el Krim dispune de peste o sută de mii de războinici, ceace este considerabil în unele regiuni. De aci se poate vedea puterea de organizație a trupelor rifane, geniul stu politic de a fi strâns și disciplinat triburi ce se dușmăneau până ieri în tr'o armată modernă și fanatică și de aci reese ce mare pericol lăseamnă pentru franco spanioli și pentru dominația lor în Africa de Nord.

triburile credincioase care începuseră să intre în disidență. Atunci a fost nevoie de vizita mareșalului Petain în Maroc. Marele șef militar, de acord cu mareșalul Lyautey, s'a convins că e vorba de operațiuni serioase pentru a restabili situația în Maroc, și nu un simplu război colonial ca până acum.

În acest sens geniul politic și militar al mareșalului Lyautey, cuceritorul Marocului au venit în ajutorul guvernului francez.

Trebuiau acum angajate trei acțiuni paralele: a) o colaborare necesară, militară și politică cu Spania, care se găsea în aceeași situație ca și Franța; b) trimiterea de material modern în Maroc și de trupe multe, în viloare de cel puțin trei corpuri de armată; c) o politică energică de pacificare a triburilor rebelle slăbind acțiunea lui Abd-el Krim.

Aceste trei acțiuni ale guvernului francez au fost dus la bun sfârșit de către d. Marry, în tratative laborioase la Madrid, a făcut acordul cu Spania. Mareșalul Petain, întâlnindu-se cu Primo de Rivera, directorul Spaniei, a fixat și colaborarea militară. În târile din Franța în material și trupe so-sise. Comandamentul suprem încredințat întâi generalului Naulin, a fost apoi dat mareșalului Petain care se găsea în Maroc.

Pentru începutul lui Septembrie s'a început ofensiva pregătitoare; din partea Spaniei s'au făcut de asemenea mari întâriri.

Dispunând de mari mijloace de artilerie de aviație, de tancuri ușoare, francezii în primul asalt, au bătut, peste tot pe rifani; au recucerit tot terenul pierdut și au cupus mai toate triburile rebelle. Prin aceasta operațiune prestigiul Franței a crescut și triburile credincioase au dat contingente cari să lupte contra rifanilor. Spanioli au ocupat o peninsulă, d-barrând în apropiere de Ajdel capitala lui Abd el Krim. Respingând toate atacurile lui Abd el Krim. Francezii și spanioli s'au întărit în noile poziții cucerite.

Comandantul francez a făcut mai mult. Face șosele și pregătește apărarea Marocului francez chiar dacă ofensiva generală nu se va lăa în cursul acestui an.

Acum se anunță că francezii și spanioli sunt pe punct de a începe o mare ofensivă cucerindu i ultimele puncte de aprovizionare ale șefului rifan. Luând ofensiva d'asore Lukos tind să cucerească Ajdelul și Sequanul. Astfel toată coasta de mare rifană cade în mâna spaniolilor cari vor bloca pe rebelli în munte.

Concomitent triburile rebelle, de frica represaliilor părăsesc pe Abd-el Krim, care deține puterea pria teroare.

Printr'o acțiune militară de zdrobire a forțelor militare, politica luându-i tot mai multii partizani, franco spanioli speră să termine războiul din Maroc în toamna aceasta.

Ultima oră

DI Vintilă Brătianu la Rege

BUCUREȘTI. — M. Sa Regele Ferdinand a primit ieri în audiență pe ministrul de finanțe d. Vintilă Brătianu, care a referat despre rezultatul călătoriei sale în streinătate.

Imprumutul Capitalei

BUCUREȘTI. — Sub conducerea bancherului Bertron sosește azi un grup de bancheri cari vor trata asupra imprumutului Capitalei.

Turcia va începe războiul?

GENEVA. — Conform știrilor particulare, comisiunea a treia a Ligei Națiunilor, care a primit însărcinarea a aplană conflictul turco englez relativ la chestia Mossul, și-a însușit punctul de vedere englez. Această știre a cauzat o mare neliniște în cercurile delegațiilor turci și se vorbește, că Turcia

va începe un război pentru recăștigarea vilaetului Mossul.

Înaintări în armată

BUCUREȘTI. — În decursul lui Septembrie vor fi publicate înaintările corpului ofițeresc.

O desmințire a Băncii Naționale

BUCUREȘTI. — Banca Națională a cerut biroului de telegrame Rador să desmință șvonul că, bancnotele de 1000 lei se vor schimba.

România și vizita lui Cicerin la Varșovia

BUCUREȘTI. — Ambasadorul român pe lângă guvernul polon s'a prezentat azi la ministerul de externe din Varșovia spre a cere explicațiuni asupra vizitei lui Cicerin.

Artistice -- Culturale

George Mihail Zamfirescu: Magnolia — traduceri. — (Biblioteca Semănătorul Arad.) Prețul 5 lei.

Tânărul scriitor George Mihail Zamfirescu autor al câtorva volume bine primite de critică și de public, adună în acest volum câteva interesante traduceri, într'o românească limpede și proasă.

Mai ales astăzi, când traduceri bune sunt așa de rare, aceste traduceri ale dlui G. M. Zamfirescu sunt binevenite.

Le recomandăm, cu toată căldura, cetitorilor noștri.

Al. Ciura; Iscarlot (schite). Biblioteca Semănătorul. Arad. Prețul 10 lei.

Numele prozatorului Alexandru Ciura s'a făcut cunoscut cititorilor din Ardeal de pe timpul apariției revistei „Luceafărul” la Budapesta.

Deastucel, acest nume l'am întâlnit me-

reu, până în vremea din urmă, în paginile revistelor românești de dincoace de Carpați și în subsolurile ziarelor cari au finit trează aici conștiința românească.

Volumul Iscarlot, pe care l publică „Biblioteca Semănătorul”, aduce o samă de imprisionante schite, scrise într'un stil sobru, cari ne fac să regretăm întâlnirea tot mai rară a numelui acestui talentat scriitor ardelean în paginile revistelor noastre.

Fabule și Satire de Al. Lascarov-Moldovanu

„Biblioteca Semănătorul” din Arad va publi a încurând un foarte interesant volum de Fabule și Satire istoric vigurosului scriitor Al. Lascarov-Moldovanu.

În atmosfera noastră literară, unde abia de se mai poate respira, volumul dlui Lascarov-Moldovanu va veni ca o apră afirmare de sănătate sufletească,

INFORMAȚIUNI

Administrative

A avut loc la ministerul de interne prima ședință după vacanță a comisiunii pentru aplicarea reformei administrative.

S'a procedat la coordonarea lucrărilor executate până acum și la alinierea tablourilor pentru aranjamentul comunelor pe plăși și județe.

Săptămăna viitoare vor fi convocați la București prefectii de județe și provincii spre a li se da instrucțiuni pentru aplicarea reformei administrative.

Încetare de interimat

D. Vintilă I. Brătianu, ministru de finanțe, întorcându se din concediu, a încetat interimatul acestui departament cu care fusese însărcinat d. I. Inucef, ministru de Stat.

Înzestrarea comunelor cu tauri de prășii

În ședința Comisiunii Zootehnice din 16 Sept. prezidată de dl prefect al județului și la care a asistat și dl dir. reg. zootehnic Turturică s'a hotărât că la expoziția zootehnică ce se va ține în 4-5 Octomvrie se vor cumpăra din fondul de 2 milioane tauri de prășii pentru comunele din județ.

Tarif în materie de concordat

Printr'o decizie a ministerului de justiție, s'a fixat tariful pentru remunerarea inspectorilor de avere în afaceri de concordat, din cuprinsul Ardealului, și anume:

Instanțele judecătorești din circumscripția Curților de apel Cluj, Oradea Mare, Târgul Mureș și Timișoara, nu vor putea fixa pentru inspectorii de avere numiți în afaceri de concordat forțat în afară de faliment, onorarii mai mari ca cele arătate în tariful de mai jos:

a) Maximum 5 la sută, dacă suma totală a creanțelor declarate, nu depășește 1 milion lei.

b) Maximum 2 la sută pentru fiecare milion în plus, dacă suma totală a creanțelor declarate, nu depășește 5.000.000 lei.

c) Maximum 1 la sută pentru fiecare milion în plus, dacă suma totală nu depășește 10.000.000 lei.

d) Maximum 0,5 la sută pentru fiecare 10.000.000 lei în plus, dacă suma totală a creanțelor depășește 10.000.000 lei.

În nici un caz nu se poate fixa un onorariu mai mare ca 500.000 lei.

Italia acordă Elveției acces la Mediterană

ROMA. — Guvernul italian a oferit Elveției o zonă liberă în portul Savona. Chestiunea se studiază acum de guvernul elvețian.

Comuniști arestați în țară

Siguranța generală a reușit să aresteze în ultimele zile doi agenți bolșevici, veniți dela Viena, pentru a face spionaj în favoarea sovietelor.

În Capitală, acești misionari sovietici au venit cu pasapoarte false italiene și încercaseră să se uite. ceze de situația și activitatea armatei noastre. La ei s'a descoperit o importantă corespondență scrisă cu cerceala s'mpatică, ca deosebire indicațiuni asupra acțiunii pe care urmau să o desfășoare ei în țară.

În țară au pătruns câțiva agenți bolșevici veniți cu instrucțiuni să terorizeze populația, provocând incendii, deraieri de trenuri, atentate, etc.

În legătură cu aceasta, aflăm că în comuna Afaclar, din județul Durostor, căpitanul de jandarmi a descoperit un mare cuib de bolșevici și agenți propagandiști. S'au operat numeroase arestări. Cercetările continuă.

Siguranța, din Cluj aflând că la tipografia, „Fraternitas” s'au tipărit 40.000 manifeste clandestine, spre a fi împrăștiate printre muncitorii, agiând pe chestiunea comuniștilor arestați la București, — a făcut o descindere aseră la tipografie și a confiscat toate manifestele.

Siguranța a arestat pe toți cei ce voiau să împrăștie aceste manifeste și a trimis serg-știlor pentru urmărirea muncitorilor plecați spre a împărți manifeste în provincie. Cercetările continua pentru descoperirea autorilor acestor manifeste.

Un discurs al regelui Boris

Sofia 16. — Cu ocazia recentei ceremonii dela școala militară, regele Boris a dat un matineu în onoarea conducătorilor armatei, reuniți la Sofia, Regele a ținut un remarcabil discurs în care a subliniat că Bulgaria după războiul nenorocit ce i-a lăsat rani adânci a găsit în ea destulă putere pentru a restabili forțele sale morale și materiale. Regele a arătat apoi că numai pacea și reconcilierea sunt capabile de a crea condițiuni necesare unei dezvoltări binefăcătoare Bulgariei.

Recursul fostului ministru Benitzki a fost respins

Budapesta. — Curtea de Casație a respins azi recursul lui Benitzki care a cerut să fie pus în libertate până la revizuirea procesului său.

Asupra revizuirii Curtea se va pronunța mai târziu.

Asortiment bogat de blănari

(1750) blănuri la:

blănarul ANTALFY Strada Corvin (fost Hunyadi-ntca). Rugăm atenția asupra numelui.

Economice.

Aspecte dela Expoziția din Chișinău

Ce expune Ministerul Agriculturii - Secția Viticulturii și Pomiculturii

In această secție aranjată după indicațiile și sfaturile dlui Ionescu, inspector viticol, ministerul agriculturii, afară de pepinierile sale a expus colecții ampelografice, piese demonstrative a diferitelor feluri de altoiți și tăiat vița de vie, mijloacele de combaterea boalelor criptogamice etc. pentru a arăta viticultorilor vizitatori calea cea dreaptă spre viticultura rațională.

Pentru cunoașterea terenului potrivit culturii viței de vie, au fost expuse profilul de soluri și subsoluri proprii pentru viticultură, atât din Basarabia cât și din Vechiul Regat.

La fiecare profil este indicată și compoziția chimică a solului și subsolului. O hartă agrogeologică a Basarabiei indică care regiuni sunt potrivite și în ce măsură pentru cultura viței de vie.

Un mic laborator de analiza pământurilor permite verificarea datelor indicate în ce privește compoziția chimică a solurilor și subsolurilor terenurilor viticole.

Urmează o interesantă colecție ampelografică a varietăților de vițe americane precum și a varietăților de vițe europene plănse cu varietăți de vițe americane și europene.

O serie de modele indică ciclul altoirii cuprinzând și unelele trebuitoare. Sistemele de țiere în număr de 28, obișnuite în România și Franța, începând dela țierea în cap și până la țierea sistem moldovenesc sau moldovenesc modificat sunt evidențiate prin modelele expuse.

Numeroase plănse demonstrative arată evoluția diferitelor boli criptogamice și a insectelor dăunătoare viței și pomilor fructiferi.

Aparatele și materialele întrebunțate pentru combaterea bolilor criptogamice sunt expuse la loc de frunte pentru a atrage cât mai mult atenția viticultorilor.

In ce privește produsele (struguri, mere, pere, prune, prune uscate, diferite marmelade și compoturi) expuse de pepinierile Statului, avem de spus următoarele: atât vinurile cât și fructele rivalizează cu produsele similare ale celor mai de seamă gospodării.

Diferitele varietăți de vinuri expuse de pepinierile Petroasa Costigenal, Murfatlar, Cotaari, Miais și Ighiu sunt din recoltele anilor 1921, 1922, 1923 și 1924.

Un mic laborator demonstrativ permite oricărui vizitator să facă analiza vinurilor expuse.

Rezultatele analizelor vinurilor făcute la stațiunile viticole și oenologice sunt deosebit de interesante.

Importante din punct de vedere științific sunt studiile făcute asupra a 63 varietăți de vinuri și asupra hibridilor producători și a vinurilor lor.

La fine cele 24 sisteme de ambalaj expuse sistem francez, german și italian, introduse abia acum în țară constituiesc un punct de atracție pentru toți viticultorii și pomicultorii.

New-York	518.—	518.12
Londra	25112.50	25112.50
Paris	2440 —	2441.50
Milano	2103.75	2110.—
Praga	1535 —	1535.—
Budapesta	72.60	72.60
Belgrad	922.50	922.50
București	252.50	250.—
Varșovia	88 —	87.—
Viena	729.75	73.—

Cursul devizelor București

pe ziua de 17 Sept. 1925.

Paris	9.88
Berlin	49.—
Londra	1016 —
New-York	208.50
Italia	8.52
Elveția	40.40
Viena	29.50
Budapesta	—
Praga	6.20

Valute:	
Cerute	Oferite
Napoleon	790 —
Mărci	49.75
Leva	150.—
Lire otomane	115 —
Sterline	985 —
Francezi	9.86
Elvețieni	31 —
Italiani	850 —
Drachme	310 —
Dinari	355.—
Dolari	206 —
Marca poloneză	35 —
Coroane austriacă	29 —
" maghiară	28.50
" cehoslovacă	6.05

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:		Sosirea:	
Teiuș	accelerat 0 ⁵⁵	Teiuș	accelerat 5 ⁴⁰
Teiuș	personal 4 ⁵⁵	Teiuș	personal 7 ²⁵
Teiuș	expres 7 ⁰⁴	Teiuș	" 16 ⁰⁵
Teiuș	personal 12 ⁰⁸	Teiuș	expres 23 ²⁵
Teiuș	" 21 ⁰⁸	Teiuș	personal 23 ⁴⁷
Timișoara	" 1 ¹⁰	Timișoara	" 4 ⁴⁰
Timișoara	" 6 ¹⁰	Timișoara	" 9 ⁵²
Timișoara	accelerat 7 ⁰²	Timișoara	accelerat 11 ²⁵
Timișoara	personal 10 ³⁵	Timișoara	personal 15 ²⁷
Timișoara	" 16 ³⁰	Timișoara	" 20 ⁵⁹
Timișoara	accelerat 19 ²⁴	Timișoara	accelerat 23 ²⁹
Curtici	personal 0 ³¹	Curtici	accelerat 0 ³⁰
Curtici	accelerat 6 ¹⁰	Curtici	expres 6 ⁵²
Curtici	personal 7 ⁴⁴	Curtici	personal 7 ²⁴
Curtici	" 9 ⁰⁶	Curtici	" 9 ²³
Curtici	" 14 ²⁴	Curtici	" 11 ⁵⁸
Curtici	" 17 ²⁴	Curtici	" 17 ⁰³
Curtici	expres 23 ³⁷	Curtici	" 20 ³³
Brad	personal 7 ⁴⁰	Brad	" 7 ⁰⁶
Brad	mot. ajut. 11 ⁴⁴	Brad	mot. accel. 8 ⁵⁴
Brad	personal 16 ¹⁵	Brad	mot. pers. 15 ²²
Brad	mot. accel. 19 ¹⁰	Brad	personal 20 ⁴¹
Oradea-Mare	personal 5 ⁰⁰	Oradea-Mare	" 1 ³⁵
Oradea-Mare	mixt 13 ¹²	Oradea-Mare	mixt 8 ³²
Oradea-Mare	accelerat 16 ⁰⁰	Oradea-Mare	accelerat 9 ²⁹
Oradea-Mare	personal 19 ³⁷	Oradea-Mare	personal 15 ¹⁰
Pecica	mot pers. 5 ³⁰	Pecica	" 7 ²⁴
Pecica	mixt 8 ⁰⁰	Pecica	mixt 11 ³⁰
Pecica	mot pers. 14 ⁰²	Pecica	mot. pers. 16 ²⁶
Pecica	" 18 ⁵⁰	Pecica	" 20 ⁵⁰
Jimbolia	mixt 10 ⁰¹	Jimbolia	personal 7 ⁰⁰
Jimbolia	personal 16 ¹⁵	Jimbolia	mixt 20 ³⁵
Otlaca	mixt 15 ⁵⁵	Otlaca*)	" 13 ²⁶

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul accelerat spre Arad are legătură.

România la expoziția dela Lwow

In ziua de 5 Sept. s'a deschis al 5 lea târg oriental dela Lwow.

Toate produsele industriei poloneze începând dela produsele agricole, manufactură, unelte agricole, jucării, locomotive, aeroplane, etc., sunt expuse în pavilioane speciale, construcții solide și durabile, vizitate de foarte mulți lume.

Prietre țările care au luat parte sunt România și Franța în primul rând, apoi Cehoslovacia, Grecia, Olanda, Bulgaria și republica sovietică.

România și Franța au câte un pavilion special, iar celelalte câte un stand în pavilioane secundare.

Una din atracțiile târgului oriental dela Lwow este pavilionul român, care e situat la intrarea în expoziție.

In fața pavilionului este așezat un mare tablou alegoric, reprezentând horticultura și viticultura românească și expus de compatriotul nostru I. Pasculeacu-Buftea, membru al Camerelor agricole și mare pepinierist.

In interior, covoarele românești cu motive din mai toate provinciile, așezate cu mult gust, țesături de mătase, alevături, în diferite culori, batucuri, etc., dau o înfățișare foarte plăcută acestui pavilion.

Diferite societăți românești au expus: vinuri, pielărie și încălțăminte, borangiciuri, lemnărie (lemn de sălcăm și scânduri de rezonanță pentru fabricarea violinelor), brățuțuri, fructe, etc.

Acest din urmă stand în special, atrage o mulțime de vizitatori, dornici să cumpere frumoasele noastre fructe. De altminteri acestea sunt singurele produse românești care se pot vinde, de oarece — nu se știe din ce motive — guvernul polonez a retras autorizația de a se vinde obiectele expuse, după în hiderea expoziției. Ţara care are voie să-și vândă articolele expuse e Franța. Se fac însă demersuri de către reprezentantul nostru dl. Ionescu-Sisești spre a se reveni asupra acestei decizii.

Consiliul consultativ al asigurărilor pentru Ardeal

Regele a semnat decretul de instituire a comitetului consultativ al asigurărilor sociale pentru Ardeal.

Comitetul se compune din dl. Ion Flueras, Iosif Jumanca, Francisc Ujhelyi, ing. Iosif Iancu, dr. Al. Bozormeny, V. Blasian, Ion Balteanu, dr. Iacobi Colom, Ef. Gherman, Zianu Beneși, N. Ghimbășeanu, N. Rusu, V. Dobrota și dr. Călărășeanu.

Casa centrală a asigurărilor a convocat în ședință pe noii membri pentru ziua de 21 Septembrie la București. Ședința va fi prezidată de dl. director general Mișu E. nescu.

Se vor lua în discuție chestiunile de asigurări muncitorești și organizare cari privec Ardealul.

Minele de cărbuni dela „Lonea” comercializate

Eri s'a închis subscripția publică pentru formarea societății comercializată „Lonea”, care va avea de scop exploatarea minelor de cărbuni ale statului din regiunea „Lonea”.

Imediat după închiderea subscripției se va întruși comisiunea prezidată de un președinte al Curții de Casație spre a proceda la repartizarea definitivă a acțiunilor în conformitate cu legea pentru comercializarea bunurilor, statului.

Odată repartiziți societatea se va constitui pe baza unui jurnal al consiliului de miniștri, pe data la care acel jurnal va fi publicat în „Monitorul Oficial”.

Export de produse petrolifere

In vederea unui important export de uleiuri și de benzină au sosit în portul Ramadan 11 tancuri cu destinația pentru Ungaria și Austria.

In vederea acestui export s'a pus în circulație un nou tren de vapoare cazane între Ploiești Giurgiu.

Grâu pentru Basarabia

In ultimele zile au fost depuse în grănie de pe lângă Bazargic-Medgidia 700 vagoane cu grâu, destinat înăsmântărilor din regiunile Basarabiei.

S'au luat măsurile necesare pentru urgența expediere a acestor transporturi.

Transporturile sfeclei de zahăr

De 2 zile s'au pus în circulație 5 trenuri navetă pentru transportul sfeclei de zahăr din regionala C. F. R. Craiova, o navetă de 30 vagoane pentru transportul sfeclei din gările Mizil, Umeni și Vintileanca și o navetă de 10 vagoane dela Urziceni cu destinația fabricii de zahăr Chitila.

Vămile nu vor mai primi în depozit valori particulare

Direcția vănilor a constatat că unele vămi țin în depozit, fără nici o formă diferite valori particulare, mai ales depozit de valute streine.

S'a dat ordin ca pe viitor nici o vamă să nu mai primească asemenea depozite în casă căci în viitor orice plasări se vor constata, vor fi transformate în venit definitiv la Stat în afară de măsurile ce se vor lua contra celor ce vor nesocoti această dispozițiune.

Rectificare de taxe vamale

Ministerul de industrie și comerț a intervenit pe lângă ministerul de finanțe, cerând ca pentru importul cocului metalurgic să nu se perceapă noua taxă de import aplicată celorlalți cărbuni urmând ca acest cocs să se importe pe baza vechii taxe de 680 lei vagonul.

Noul preț al aurului

Comisiunea specială de pe lângă ministerul de industrie a fixat eri prețul de vânzare al aurului pentru intervalul d-la 15 Septembrie la 1 Octombrie la 135.113.20 lei kgr., iar prețul argintului la 4481 lei kgr.

Recolta de grâu a Franței

Paris, 16. — Recolta de grâu după cifrele oficiale atinge 89 milioane 500.000 chintale.

Devizele și valuta.

Rador, 17 Septembrie

BURSA:

Zurich:	Deschideres:	Inchideres:
Berlin	123.30	123.30
Amsterdam	208.30	208.25

Cale Ferate Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Klm.	Arad-Ghioroc					Trenuri de persoane				
2	4	6	8	10		cu clasa I și III-a					1	3	5	7	9
510	800	1130	1440	1800	—	Pl.	Arad	Sos.	715	957	1334	1644	2004		
514	804	1134	1444	1804	1-1	↓	Arad C. F. R.		712	954	1331	1641	2001		
							Halta 1								
							„ Micălaca-nouă								
521	811	1141	1451	1811	2-5		Micălaca		705	947	1324	1634	1954		
530	820	1149	1459	1819	6-7		Glogovaț		657	936	1316	1626	1946		
539	829	1159	1509	1829	11-6		Măndruloc		647	929	1306	1616	1936		
							Halta Măndruloc-Cicir								
544	834	1204	1514	1834	12-9		Cicir		641	924	1301	1611	1931		
553	843	1213	1523	1843	16-3		Sămbăteni		632	915	1252	1602	1922		
604	854	1224	1534	1854	21-4		Ghioroc C. F. R.		621	904	1241	1551	1911		
							Halta 3								
607	857	1227	1537	1857	22-3	Sos.	Ghioroc piața	Pl.	617	900	1237	1547	1907		
Trenuri de persoane					Klm.	Ghioroc-Pâncota					Trenuri de persoane				
102	104	106	108	110		cu clasa I și III-a					101	103	105	107	109
617	900	1237	1547	1907	—	Pl.	Ghioroc piața	Sos.	606	858	1228	1538	1858		
621	904	1242	1552	1912	1-1	↓	Cuvin		602	855	1224	1534	1854		
							Halta 5								
							„ 7								
631	912	1251	1601	1921	4-7		Covăsint		553	847	1215	1525	1845		
							Halta Covăsint com.								
							„ 8								
							„ 8a								
							„ 9								
							„ 9a								
							„ 10								
650	928	1310	1620	1940	11-5		Poala muntelui		534	831	1156	1506	1825		
658	936	1318	1628	1948	13-6		Halta 12		525	823	1147	1457	1817		
							Șiria								
							Halta 13								
							„ 14								
707	945	1327	1637	1957	16-5		Gaișa		516	814	1138	1448	1808		
712	950	1332	1642	2002	19-9		Măsca		511	809	1133	1443	1803		
718	956	1338	1648	2008	20-7		Pâncota gara		505	803	1127	1437	1757		
							Halta 16								
							„ piața								
722	1000	1342	1652	2012	22-2	Sos.	Pâncota comuna	Pl.	500	758	1122	1432	1752		
Trenuri de persoane					Klm.	Ghioroc-Radna					Trenuri de persoane				
202	204	206	208	210		cu clasa I și III-a					201	203	205	207	209
617	900	1237	1547	1907	—	Pl.	Ghioroc piața	Sos.	605	856	1229	1539	1859		
							Halta 17								
							„ 18								
							„ 19								
625	907	1245	1555	1915	2-3		Miniș		558	850	1222	1532	1852		
							Halta 21								
							„ 22								
635	916	1255	1605	1925	5-4		Păuliș		548	841	1212	1522	1842		
							Halta 23								
643	924	1303	1613	1933	9-1		Barațca		540	833	1204	1514	1834		
							Barațca halta								
651	930	1311	1621	1941	10-0		Cladova		532	827	1156	1506	1826		
							Halta 25								
							Radna comuna								